ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

 96.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 9-го Декабря.— 1847 — Wilno. WTOREK, 9-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Высокоторжественный и всерадостный день Тезоименитства Его Величества Государя Императора и Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Николая Александровича, празднуемъ былъ въ городѣ нашемъ со всѣмъ приличнымъ великолѣпіемъ и вѣрноподданническою радостію.

Въ 11 часовъ утра, Его Высокопревосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генералъ-Губернаторъ, Генералъ-Лейтенантъ Ѳ. Я. *Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленія здѣшняго Духовенства, всѣхъ Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства; послѣ того все собраніе отправилось въ Николаевскую Приходскую Церковь, гдѣ Высокопреосвященнѣйшимъ *Іосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ, при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій, многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Всему Августѣйшему Дому.

Въ тоже время, во всѣхъ Храмахъ, какъ Православнаго, такъ Римско Католическаго и прочихъ исповѣданій, при многочисленномъ стеченіи народа, совершено было благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всей Августѣйшей Фамиліи.

Высокоторжественный день сей заключенъ былъ блистательнымъ баломъ, даннымъ Г. Генералъ-Губернаторомъ, на который приглашены были всѣ Военные и Гражданскіе Чиновники и знатнѣйшее Дворянство обоего пола.

Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ, 3-го Декабря.

Придворныя Извѣстія.

Въ Среду, 26-го числа сего Ноября, принесена была въ Большой Придворной Церкви и въ Георгіевскомъ Залѣ Зимняго Дворца, по Высочайше утверж-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Wilno.

Najradośniejszy dzień Imieniu Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości i Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Nikołaja Alexandrowicza, obchodzony był w naszém mieście z całą uroczystością i serdeczném wylaniem serc wiernych poddanych.

O godzi. 11-éj z rana. Pan Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Porucznik T. J. *Mirkowicz*, raczył przyjmować powinszowania osób Duchownych, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Parafialnego Kościoła św. Mikołaja, gdzie Jaśnie Wielmożny Arcybiskup Litewski i Wileński *Józef*, odprawił Mszę Świętą i dziękczynne modły za zdrowie i pomyślność Wielkiego Monarchy, z odśpiewaniem hymnu o długie lata dla Ich Cesarskich Mości i całego Najjaśniejszego Ich Domu; przyczém dało się słyszeć 101 wystrzałów z dział twierdzy Wileńskiéj.

W tymże czasie, we wszystkich innych świątyniach, tak Rzymsko-Katolickich, jako i dalszych wyznań, wśród tłumu zgromadzonego ludu, odprawione było nabożeństwo za zdrowie i pomyślność Wielkiego Monarchy i całéj Najjaśniejszéj Jego Rodziny.

Uroczystość dnia tego zakończona była świetnym balem, danym przez P. Jenerał Gubernatora, na który zaproszeni byli wszyscy wojskowi i cywilni Urzędnicy, oraz znakomitsze Dworzaństwo obojéj płci.

Wieczorem miasto było oświecone.

St. Petersburg, 3-go Grudnia.

Nowiny dworu.

We Środę, 26 go Listopada, złożona została w Wielkiéj Kaplicy Nadwornéj i w Sali Św. Jerzego w Zimowym Pałacu, według Najwyżéj utwierdzonego Ceremoniału,

денному Церемоніалу, Его Императорскимъ Высочествомъ, Государемъ Великимъ Княземъ Константиномъ Николаевичемъ, торжественная присяга по совершеннолѣтіи, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ, Ихъ Императорскихъ Высочествъ и Высоконареченной Невѣсты Его Императорскаго Высочества, Ея Свѣтлости Принцессы Александры Саксенъ-Альтенбургской.

При семъ торжественномъ обрядѣ находились Члены Святѣйшаго Сѵнода, Члены Государственнаго Совѣта, Министры и другія знатныя особы обоего пола, имѣющія пріѣздъ ко Двору, Дипломатическій Корпусъ, Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры Гвардіи, Арміи и Флота.

Ввечеру городъ былъ иллюминованъ.

przez Jego Cesarską Wysokość Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, uroczysta przysięga, z powodu dojścia do pełnoletności, w obec Ich Cesarskich Mości, Ich Cesarskich Wysokości i Wysoce-Narzeczonéj Jej Cesarskiej Wysokości Xiężniczki Alexandry Sasko-Altenburgskiéj.

Przy tym uroczystym obrzędzie znajdowali się Członkowie Najświętszego Synodu, Członkowie Rady Państwa, Ministrowie i inne znakomite osoby obojéj płci, mające wstęp do Dworu, Ciało Dyplomatyczne, Jenerałowie, Sztab- i Ober-Oficerowie Gwardyi, Armii i Floty.

Wieczorem miasto było oświecone.

Высочайшая Грамота.

Нашему Генералъ-Адъютанту, Вице-Адмиралу Литке 1-му.

Примѣрно-ревностная и долговременная служба ваша, неусыпные труды и попеченія по воспитанію Вселюбезнѣйшаго Сына Нашего, Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича, постоянно обращали на васъ Монаршее вниманіе Наше. Нынѣ, въ изъявленіе особеннаго Нашего къ вамъ благоволенія, за столь отличное служеніе ваше, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени, знаки коего при семъ препровождая, пребываемъ Императорскою милостію Нашею къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Царское Село,
19-го Ноября 1847 года.

Najwyższy Dyplomat,

Naszemu Jenerał-Adjutantowi, Wice-Admirałowi Lutke 1.

Wzorowo-gorliwa i długoletnia służba wasza, niezmordowane prace i troskliwość o wychowanie Najukochańszego Syna Naszego, Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, ciągle zwracały na was Monarszą uwagę Naszę. Obecnie, na dowód szczególnéj Naszej ku wam życzliwości, za tak znakomitą służbę waszę, Najmiłościwiéj mianujemy was Kawalerem Orderu Świętego Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza klassy drugiéj, którego ozdoby przy niniejszém załączając, pozostajemy ku wam Cesarską Naszą łaską przychylni.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Carskie-Sioło,
19-go Października 1847 r.

Высочайшею Грамотою, 19-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Невскаго, Тайный Совѣтникъ, Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго, *Туркуль*.

— Высочайшими Грамотами, 19-го и 31 Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Бѣлаго Орла: Начальникъ 6-й Артиллерійской Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Сухозанетъ 2 й*, и Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ *Толстой*.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 20 Октября, состоящій въ должности Егермейстера, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Всеволожскій*, назначенъ въ должность Гофмейстера Двора Его Императорскаго Величества.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 18-го Октября: Управленія Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги Кассиръ, Титулярный Совѣтникъ *Малюкевичъ*, назначается въ должность Президента города Ченстохова, и Коммисаръ для надзора за книжною торговлею и типографіями въ Царствѣ Польскомъ, Надворный Совѣтникъ *Балинскій*, увольняется отъ службы, по прошенію, съ мундиромъ, послѣдней должности присвоеннымъ.

Przez Najwyższy Dyplomat, 19-go Października, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego, Radzca Tajny, Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego *Turkull*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 19-go i 31 go Października, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami Orderu Orła Białego: Naczelnik 6 éj Dywizyi Artylleryi, Jenerał-Porucznik *Suchozanet* 2, i Radzca Tajny, Senator *Tołstoj*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, w dniu 29 Października wydany, zostający w obowiązkach Łowczego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wsiewołożski*, mianowany został zastępcą Mistrza Dworu Jego Cesarskiej Mości.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 18-go Października: Kassyer Zarządu drogi żelaznéj Warszawsko-Wiedeńskiéj, Radzca Honorowy *Małukiewicz*, mianowany został Prezydentem miasta Częstochowy; a Kommissarz do nadzoru handlu xięgarskiego i drukarń w Królestwie Polskiem, Radzca Dworu *Baliński*, uwolniony został, na własną prośbę, od służby, z mundurem, dla ostatniego jego urzędu przepisanym.

Г. Управляющій Министерствомъ Юстиціи, предложилъ Правительствующему Сенату, для повсемѣстнаго обнародованія, полученные въ Министерствѣ Юстиціи отъ Г. Канцлера Иностранныхъ Дѣлъ копію и переводъ деклараціи, подписанной имъ 28 Марта (9-го Апрѣля) сего года, и размѣненной 2 (14) Мая на таковую же, подписанную Тосканскимъ Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ о равенствѣ правъ Русскихъ и Тосканскихъ купеческихъ судовъ въ портахъ Россіи и Тосканскихъ владѣній, присовокупляя, что по взаимному согласію обоихъ Правительствъ, какъ увѣдомилъ Графъ *Нессельродъ*, восьми-лѣтній срокъ, въ теченіи котораго условія помянутыхъ декларацій должны имѣть силу въ Россіи и Великомъ Герцогствѣ Тосканскомъ, постановлено считать съ 1 Января новаго стиля 1846 года, такъ какъ съ того времени означенное равенство правъ уже соблюдается въ обѣихъ Государствахъ.

P. Zarządzający Ministerstwem Sprawiedliwości złożył Rządzącemu Senatowi, dla powszechnego ogłoszenia, otrzymane przez Ministerstwo Sprawiedliwości od P. Kanclerza Spraw Zagranicznych: kopią i przekład deklaracyi, podpisanéj przezeń w d. 28 Marca (9 Kwietnia) roku bieżącego, i zamienionéj, d. 2 (14) Maja, na takąż, podpisaną przez Ministra Toskańskiego Spraw Zagranicznych, o równości praw statków kupieckich Rossyjskich i Toskańskich w portach Rossyi i posiadłościach Toskańskich, nadmieniwszy, że za zobopólną obu Rządów zgodą, jak o tém zawiadomił Hrabia *Nesselrode*, termin ośmioletni, w ciągu którego zastrzeżenia takowych deklaracyj mają obowiązywać w Rossyi i Wielkiem Xięztwie Toskańskiem, postanowiono liczyć od dnia 1-go Stycznia, nowego stylu, 1846 roku, z powodu, że od tego czasu wspomniona równość praw zachowuje się już w obu Państwach.

Варшава, 29 *Ноября* (11 *Декабря*).

Высочайшій Рескриптъ,

Намѣстнику Нашему въ Царствѣ Польскомъ.

Утвердивъ представленное Вами и разсмотрѣнное въ Государственномъ Совѣтѣ Положеніе о введеніи въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ Уложенія о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ, Повелѣваемъ сдѣлать надлежащія къ исполненію сего Положенія распоряженія, со внесеніемъ онаго, установленнымъ порядкомъ, въ Дневникѣ Законовъ. Могущія встрѣтиться при семъ недоумѣнія и затрудненія, въ означенномъ Положеніи непредвидѣнныя, Предоставляемъ Вамъ разрѣшать на основаніи общихъ началъ онаго, или, по мѣрѣ надобности, представлять на Наше усмотрѣніе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Царское Село,
11-го Ноября 1847 года.

Warszawa, 29 *listopada* (11 *grudnia*).

Najwyższy Reskrypt,

Do Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiém.

Zatwierdziwszy przedstawioną Nam przez Was, a w Radzie Państwa rozstrząśnioną Ustawę Przechodnią do Kodexu Kar Głównych i Poprawczych w Królestwie Polskiem, Rozkazujemy Wam wydać właściwe rozporządzenia ku wykonaniu tejże Ustawy i zamieszczeniu onéj zwykłym sposobem w Dzienniku Praw. W razie zaś wyniknąć przytém mogących wątpliwości i trudności, w Ustawie téj nieprzewidzianych, Upoważniamy Was jednocześnie do rozstrzygania onych zgodnie z ogólnemi jéj zasadami, lub też, w miarę zachodzącéj potrzeby, przedstawiania ich do Naszej decyzyi.

Na oryginale Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

Carskie-Sioło,
11-go Listopada 1847 roku.

Вчера, въ 3 часа по полудни, къ общему сожалѣнію, скончался здѣсь на 70 году отъ роду, Лудвикъ-Адамъ Эмушевскій, издатель и Редакторъ Варшавскаго Курьера, Членъ Дирекціи варшавскихъ театровъ, Членъ Главнаго Попечительнаго Совѣта и другихъ Благотворительныхъ заведеній, бывшій знаменитый драматическій артистъ и писатель.

Z żalem powszechnym umarł tu wczoraj o godz. 3-éj po południu, w 70 roku życia, Ludwik-Adam *Dmuszewski*, właściciel i Redaktor Kuryera Warszawskiego, Członek Dyrekcyi Teatrów Warszawskich, Członek Rady Głównéj Opiekuńczéj i innych Zakładów Dobroczynnych, znakomitą niegdyś Artysta i Autor drammatyczny.

По пространству желѣзной дороги отъ Ченстохова до австрійской границы, 22 числа с. м. совершена была пробная поѣздка на паровозѣ, достигшемъ въ первый разъ до станціи Граница, построенной надъ рѣкою Бѣлою-Премшею, что при деревнѣ Мацьки, въ разстояніи двухъ верстъ отъ станціи Краковско-Силезской желѣзной дороги въ Щаковѣ. Эта новая часть варшавско-вѣнской дороги, заключаетъ 72 версты пространства.

Na przestrzeni drogi żelaznéj od Częstochowy do granicy Austryackiéj, odbytą została d. 22 z. m. proba jazdy parochodem, który w dniu tym dotarł poraz piérwszy do stacyi Granica, wzniesionéj nad rzeką Białą-Przemszą, pod wsią Maćki, na przeciwko i w odległości dwóch wiorst od stacyi Krakowsko-Szląskiéj drogi żelaznéj w Szczakowie. Nowa ta część drogi Warszawsko-Wiedeńskiéj ma 72 wiorst długości.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 3 *Декабря.*

Вчерашняго числа обнародованъ приговоръ касающійся политическихъ преступниковъ, которые участвовали въ послѣднихъ смятеніяхъ въ Польскихъ провинціяхъ, и содержались въ государственныхъ тюрьмахъ. Означенные преступники, числомъ 190, собраны были въ присутственной залѣ суда. Въ 9 часовъ утра когда судьи заняли свои мѣста, предсѣдатель приказалъ прочесть именной списокъ, и обнародовалъ приговоръ. Обвиненные въ измѣнѣ преступники первой категоріи, приговорены какъ главные виновные: 1) *Лудвикъ Мирославскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 2) *Владиславъ Евзевій Косинскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія, снятію чина поручика Ландвера и отсѣченію головы топоромъ. 3) *Станиславъ Феликсъ Садовскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 4) *Северинъ Эльжановскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 5) *Осипъ-Войцѣхъ-Станиславъ Лободскій*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія, отрѣшенію отъ управленія Кленовковскимъ приходомъ и отсѣченію головы топоромъ. 6) *Станиславъ-Флоріанъ Цѣйнова*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія, выключкѣ изъ военной службы и отсѣченію головы мечемъ. 7) *Іосифъ Путткаммеръ Клещинскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 8) *Аполлонъ Куровскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 9) *Адольфъ Мальчевскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпостному заточенію. 10) *Ипполитъ Тромбчинскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпостному заточенію. 11) *Карлъ-Фридерикъ Либельтъ*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпост-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 3 *grudnia.*

Wczoraj ogłoszony został wyrok na przestępców politycznych, którzy w ostatnich rozruchach Polskich czynny mieli udział, i w więzieniach stanu osadzeni byli. Wszyscy pomienieni przestępcy, w liczbie około 190, zgromadzeni byli w sali sądowéj. Po zajęciu miejsca przez Sędziów, o godzinie 9-éj rano, Prezes kazał odczytać listę imienną, poczém ogłosił wyrok: Oskarżeni o zdradę kraju, klassy pierwszéj, uznani za winnych i skazani zostali jako sprawcy: 1) *Ludwik Mirosławski*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 2) *Władysław Euzebiusz Kosiński*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku, odjęcie stopnia porucznika landweru i ścięcie toporem. 3) *Stanisław Felix Sadowski*, na utratę szlachectwa i kokardy, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 4) *Seweryn Elżanowski*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 5) *Józef-Wojciech-Stanisław Łobodzki*, na utratę kokardy, konfiskatę majątku, złożenie z administracyi probostwa Klonówka i ścięcie toporem. 6) *Stanisław-Floryan Cejnowa*, na utratę kokardy, konfiskatę majątku, wykreślenie z wojska i ścięcie mieczem. 7) *Józef Puttkamer-Kleszczyński*, na utratę kokardy, szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 8) *Apoloniusz Kurowski*, na utratę kokardy, szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 9) *Adolf Malczewski*, na utratę kokardy, szlachectwa, konfiskatę majątku i dwudziesto-pięcio-letnie więzienie warowne. 10) *Hipolit Trąbczyński*, na utratę szlachectwa, kokardy, konfiskatę majątku i dwudziesto-pięcio letnie więzienie warowne. 11) *Karol-Fryderyk Libelt*, na utratę majątku i dwudziesto-letnie więzienie warowne. 53 oskarżonych, tejże klassy, i uznanych za winnych, jako wspólników zamachu, skazano na więzienie w twierdzy lub w domu poprawy (*Zucht haus*), jednych na całe życie, drugich na oznaczoną liczbę lat od 15 do 20; tudzież wszystkich na utratę kokardy, szlachectwa i wszelkich urzędów.— Druga klassa zawiera w sobie 26 obwinionych, którzy mieli wiadomość o zamachu: Ci wszyscy skazani są na ośmio-letnie zamknięcie w twierdzy, tudzież na utratę kokardy, szla-

ному заточенію. 53 преступника той же категоріи, признанные участниками въ заговорѣ, приговорены къ содержанію въ крѣпости и исправительномъ домѣ, одни на всю жизнь, другіе на извѣстное число лѣтъ отъ 15-ти до 20-ти, а также всѣ къ лишенію бантовъ, дворянства и чиновъ. Вторая категорія заключаетъ въ себѣ 26 преступниковъ, знавшихъ о заговорѣ; они приговорены къ содержанію въ крѣпости и исправительномъ домѣ на восемь лѣтъ, а также къ лишенію банта, дворянства и чиновъ. Сверхъ сего, всѣ принадлежащіе къ первой и второй категоріи обязаны уплатить всѣ судебныя издержки по ихъ дѣлу. 27 обвиненныхъ, принадлежащихъ къ третьей категоріи, приговорены къ одногодичному содержанію въ крѣпости или въ исправительномъ домѣ, и къ уплатѣ издержекъ какъ судебныхъ такъ и по содержанію ихъ въ заточеніи. Сверхъ сего, 116 обвиненныхъ освобождены отъ наказанія и 18 объявлены невиновными.

— Общая сумма судебныхъ издержекъ, простирается до полумилліона талеровъ.

Франція.

Парижъ, 1 *Декабря*.

Съ паровымъ фрегатомъ *Labrador*, прибывшимъ изъ Алжира въ Тулонъ, получены письма, сообщающія подробности о принятіи герцогини Омальской, прибывшей въ Алжиръ 11 числа с. м.

— Французская эскадра въ Средиземномъ морѣ, состоящая подъ командою принца Жуэнвильскаго, возвратилась 23 числа с. м. изъ Специціи въ Тулонъ, о чемъ сообщаютъ слѣдующимъ образомъ: „Сегодня, къ общему удивленію, прибыла сюда обратно эскадра, оставивъ Специцію 23 числа. Возвращеніе французскаго флота удивляетъ тѣмъ болѣе, что на дняхъ онъ снабженъ былъ военными и съѣстными припасами. Въ Средиземномъ морѣ изъ французскаго флота находится только одинъ военный пароходъ, который состоитъ въ распоряженіи французскаго посланника въ Римѣ и стоитъ въ Чивита-Веккіи.

— Сэръ Стратфордъ Кэнингъ отправляющійся въ Бернъ, пріѣхалъ въ Парижъ. (См. Англія).

— Въ сегоднишнемъ *Moniteur* — сообщаютъ: Съ пакетботомъ *городъ Boredaux*, прибывшемъ въ Марсель 26-го Ноября, полученны новости изъ Орана по 25-е Ноября. Въ журналѣ *Eco d'Oran* пишутъ, что генералъ Ламорисіеръ, 19 числа, на пароходѣ *Veloce*, отправился въ Немуръ (Джемма-Газаутъ). Сіе путешествіе предпринято имъ въ слѣдствіе движенія, которое произошло въ Мароккѣ. Достовѣрно извѣстно, что войска императора Абдеръ-Рамана предприняли наступательное движеніе противъ Абд-эль-Кадера, стоявшаго лагеремъ съ 15,000 чел. пѣхоты и 500 конницы, въ разстояніи 5 часовъ пути отъ Мелилли. Генералъ Ламорисіеръ, отправляясь въ Немуръ, приказалъ генералу Рено и полковнику Макъ Матсонъ, чтобы они немедленно выступили въ походъ со своими отрядами и присоединились къ нему. Полагаютъ, что онъ намѣренъ подкрѣплять войска Абдеръ-Рамана и захватить самаго эмира, если бы онъ вступилъ въ алжирскія владѣнія. Генералъ Ламорисіеръ будетъ тамъ начальствовать надъ корпусомъ въ 5,000 человѣкъ.

— Въ частныхъ письмахъ изъ Мелилли сообщаютъ, что Абд-эль-Кадеръ все еще расположенъ лагеремъ близъ этого города и что теперь нуждается въ деньгахъ и въ продовольствіи.

— На дняхъ, скончался здѣсь посланникъ Швейцарскаго союза г-нъ Ушанъ, послѣ болѣзни продолжавшейся только сутки. Мужъ этотъ, пріобрѣвшій общее уваженіе, жилъ въ Парижѣ 44 года и состоялъ посланникомъ со времени реставраціи.

— Персидскій посланникъ Мирза Магометъ Али-Ханъ, выѣхалъ въ Марсель, откуда отправится въ Константинополь, для переговоровъ о размѣнѣ ратификацій трактата заключеннаго съ Турціею. Изъ Египта прибылъ въ Парижъ министръ публичныхъ работъ Эдемъ бей; онъ намѣренъ отправиться въ Англію для осмотра тамошнихъ рудниковъ.

— Съ острова Бурбона получены извѣстія простирающіяся по 17-е Августа; оттуда сообщаютъ, что адмиралъ Сесиль пытался устроить торговыя сношенія съ Мадагаскаромъ, но попытка сія не удалась.

3 *Декабря*.

Принцъ Жуэнвильскій прибылъ изъ Тулона въ Парижъ, сдавъ, по причинѣ болѣзни, должность началь-

chectwa i urzędów. Nadto, wszyscy należący do klassy pierwszéj i drugiéj, obowiązani są solidarnie do zwrótu kosztów całego śledztwa. Policzeni do klassy trzeciéj, w liczbie 27 osób, skazani zostali na jednoroczne zamknięcie w twierdzy lub w domu poprawy, i na solidarny zwrót kosztów tyczącego się ich śledztwa i utrzymania w więzieniu. Prócz tego, 116 osób, lubo winnych, uwolniono od kary, a 18 uznano za zupełnie niewinnych.

— Ogólna summa kosztów sądowych, wynosić ma pół miliona talarów.

Francya.

Paryż, 1 *grudnia*.

Parowa fregata *Labrador* przybyła z Algieru do Tulonu i przywiozła listy, napełnione szczegółami o przyjmowaniu Xiężny Aumale, która d. 11 b. m. do Algieru przybyła.

— Eskadra francuzka na morzu Śródziemném, pod rozkazami Xięcia Joinville, powróciła d. 23 ze Spezzia do Tulonu. Donoszą o tém z Tulonu jak następuje: „Dziś z powszechnem zadziwieniem powróciła tu eskadra, opuściwszy Spezzią d. 23 b. m. Powrót floty francuzkiéj tém bardziéj zadziwia, że niedawno dopiéro opatrzoną została w zapasy wojenne i w żywność. Teraz z floty francuzkiéj pozostał tylko jeden okręt na morzu Śródziemném, a tym jest wojenny statek parowy, który zostając pod rozporządzeniem Posła francuzkiego przy Stolicy Apostolskiéj, stoi w Civita-Vecchia.

— Sir Strafford Canning, udający się do Bernu, przybył do Paryża. (Ob. Anglia).

— Dzisiejszy *Moniteur* donosi: „Okrętem pakietowym *Miasto Boredaux*, który d. 26 listopada przybył do Marsylii, nadeszły nowiny z Oranu do d. 25 listopada Dziennik *Eco d'Oran* donosi, że Jenerał Lamoriciere wsiadł d. 19 na parowy okręt *Veloce*, aby się udać do Nemours (Dżemma Gazaut). Ta podróż Jenerała spowodowaną została przez poruszenie, które zaszło w Marokko. Dowiedziano się rzeczywiście, że wojsko Cesarza Abd-er Rhamana przedsięwzięło zaczepne poruszenie przeciw Abd-el-Kaderowi, który z 1,500 piechoty i 500 jazdy o 5 godzin drogi od Melilli obozował. Jenerał Lamoriciere wyjeżdzając do Nemours, dał rozkaz Jenerałowi Renault i Półkownikowi Mac Matson, aby bezzwłócznie wyruszyli w pochód ze swemi kolumnami i z nim się połączyli. Sądzą, że ma zamiar wspierać wojsko Abd-er-Rhamana i opanować osobę Emira, gdyby ten wkroczył na ziemię Algierską. Jenerał Lamoriciere znajdować się będzie w tém miejscu na czele 5,000 wojska.

— W listach prywatnych donoszą z Melilli, że Abd-el-Kader ciągle stoi obozem w pobliżu tego miasta, i że w obecnéj chwili doświadcza braku pieniędzy i żywności.

— Przed kilku dniami umarł, po 24 godzinnéj słabości, P. Tschann, Poseł Związku Szwajcarskiego przy dworze Tuilleryjskim. Mąż ten, powszechnie żałowany, mieszkał w Paryżu od 44 lat, a posłował od czasu restauracyi.

— Poseł Perski, Mirza Mahomed-Ali-Chan, wyjechał do Marsylii, skąd uda się do Stambułu, w celu otrzymania wymiany ratyfikacyi traktatu z Turcyą zawartego. Natomiast zjechał z Egiptu do Paryża Minister robót publicznych Edhem-Bej. Pomieniony Minister ma zamiar zwiedzić także Anglią dla obejrzenia tamtejszych kopalni.

— Z wyspy Bourbon mamy wiadomości, dochodzące do 17-go sierpnia. Donoszą, między innemi, że Admirał Cecile miał zamiar zawiązać stosunki handlowe z wyspą Madagaskarem, ale te mu się nie powiodły.

Dnia 3 *grudnia*.

Xiążę Joinville przybył z Tulonu do Paryża, złożywszy dla słabości zdrowia dowództwo floty, któréj zarząd

ника флота контръ-адмиралу Трегуару. Предъ отъѣздомъ своимъ изъ Тулона, принцъ прислалъ адмиралу отзывъ, въ коемъ изъявляетъ свою благодарность офицерамъ и эпипажамъ кораблей, за ихъ къ нему привязанность и усердіе по службѣ, а вмѣстѣ съ тѣмъ изъясняетъ свое сожалѣніе, что разстроенное здоровье принуждаетъ его покинуть любимое его поприще.

— Король переѣдетъ въ Парижъ зимою, а конецъ осени проведетъ въ Сенъ Клу.

— Носится слухъ, что трое епископовъ получатъ званіе перовъ.

— На предстоящія засѣданія палатъ приготовляютъ важные проекты законовъ, составленіемъ коихъ занимаются теперь во всѣхъ министерствахъ; въ числѣ прочихъ внесенъ будетъ проектъ о наложеніи подати съ содержимыхъ по прихоти лошадей и собакъ.

— Герцогъ Монако опровергаетъ извѣстіе, напечатанное въ парижскихъ журналахъ, будто онъ намѣренъ продать герцогство свое Королю Сардинскому.

— Одинъ испанскій пѣвецъ, высланный изъ Мадрита за распущеніе слуховъ, будто онъ пользуется большимъ вліяніемъ при тамошнемъ дворѣ, пріѣхалъ въ Парижъ и намѣренъ давать концерты. Испанскій посланникъ, узнавъ о томъ, предложилъ ему значительную сумму, съ тѣмъ, чтобы онъ тотчасъ выѣхалъ изъ Парижа; но пѣвецъ потребовалъ еще большаго вознагражденія, и по этому договоръ не состоялся.

— На сихъ дняхъ прибыли сюда 66 Іезуитовъ изъ Фрибурга. Имъ отведено помѣщеніе въ семинаріи св. Сульпиція.

— На кораблѣ *Mentor*, прибывшемъ изъ Мальты въ Марсель, одинъ изъ экипажа заболѣлъ холерою и вскорѣ умеръ. Это извѣстіе произвело большую тревогу въ Марселѣ, такъ что тамошнія морскія власти совѣщались на счетъ предупредительныхъ мѣръ.

Англія.

Лондонъ, 28 *Ноября*.

Третьяго дня, засѣданіе кабинета продолжалось нѣсколько часовъ въ квартирѣ лорда Ландсоуна.

— Вчерашнія засѣданія обѣихъ палатъ были не занимательны. Въ верхней палатѣ графъ Шефтсбюри прочелъ отвѣтъ Королевы на адресъ этой палаты, а въ нижней палатѣ внесены были разные проекты на слѣдующее засѣданіе; въ числѣ прочихъ, лордъ Джонъ Россель объявилъ о намѣреніи своемъ представить 9 Декабря проектъ объ эманципаціи Евреевъ. Это объявленіе возбудило сильную оппозицію въ журналахъ партіи тори. Въ *Standart* проектъ сей считаютъ усиліемъ *лишить англійскую хартію ея христіанскаго качества*, и поощряютъ духовенство поддерживать оппозицію противъ нехристіанскаго проекта министра, который при лондонскихъ выборахъ пользовался вліяніемъ Евреевъ, и нынѣ Г. Ротшильда хочетъ возвести въ члены законодательной палаты христіанской націи.

— Послѣдняя тронная рѣчь разослана была во всѣ значительнѣйшія города Англіи и Шотландіи посредствомъ электрическихъ телеграфовъ. Черезъ часъ послѣ ея отсылки, и черезъ 3 — послѣ прочтенія въ парламентѣ, она въ 60 городахъ была уже перепечатана и распубликована.

— Сегодня получили здѣсь, съ парижскими газетами, извѣстіе о взятіи Луцерна войсками швейцарскаго сейма. Въ то же время сообщаютъ въ *Times*, что въ прошедшую Пятницу, 26 н., лордъ Пальмерстонъ и герцогъ де Броль подписали, съ согласія и съ утвержденія посланниковъ сѣверныхъ державъ въ Лондонѣ и въ Парижѣ, протоколъ, въ слѣдствіе котораго сэръ Стратфордъ Каннингъ уже оставилъ Англію, чтобы отправиться, чрезъ Парижъ, въ Бернъ, потребовать тамъ прекращенія всѣхъ непріязненныхъ дѣйствій и предоставить на обсужденіе обѣихъ партій въ этой несчастной войнѣ постановленія, предложенныя главными европейскими державами. „Единственная надежда возстановить миръ, говорятъ въ ней, заключается во вліяніи умѣренныхъ гражданъ, которые рѣшатся окончить войну на приличныхъ условіяхъ, и остановить успѣхъ революціонныхъ плановъ.“

— Изъ Бразиліи сообщаютъ, что императоръ закрылъ засѣданія палатъ 18 числа рѣчью, въ коей извѣстилъ палаты о смерти сына своего, Дона Альфонса, и о рожденіи дочери, принцессы Леопольдины. Потомъ Е. В. изъяснилъ, что находится въ друже-

objął Kontr-Admirał Trheouart. Xiążę, przed wyjazdem z Tulonu, przesłał Kontr-Admirałowi pismo, w którém oficerom i załogom okrętowym składa dzięki, za okazywane mu przywiązanie i gorliwość w służbie; wynurza oraz swoje ubolewanie, że zły stan zdrowia zmusza go do opuszczenia ulubionego mu zawodu.

— Król, dopiéro za nadejściem stałéj zimy przeniesie się na mieszkanie do Paryża, koniec zaś jesieni zamierza przepędzić w zamku St. Cloud.

— Krąży pogłoska, że trzech Biskupów mianowanych będzie Parami

— Na przyszłe posiedzenie Izb przygotowują ważne projekta do prawa; wszystkie biura ministeryalne są zajęte ich redakcyą. Między innemi, ma być wniesiony projekt nałożenia podatku od koni i psów zbytkowych.

— Xiążę Monaco zaprzeczył urzędowie pogłoskom, umieszczonym w dziennikach Paryzkich, jakoby miał zamiar sprzedać swoje Xięstwo Królowi Sardynii.

— Spiewak hiszpański Mirall, oddalony z Madrytu, z powodu, że się chlubił, iż wiele posiada wpływu w pałacu Królewskim, przybył do Paryża, w zamiarze dawania koncertów Poseł hiszpański, chcąc temu zapobiedz, ofiarował mu znaczną summę, z warunkiem, aby natychmiast Paryż opuścił, ale śpiewak tak wysoko oznaczył swoje żądanie, że dotychczas obie strony porozumieć się z sobą nie mogły.

— Przed kilku dniami przybyło tu 66 Jezuitów z Fryburga. Wyznaczono im mieszkanie w seminaryum św. Sulpicyusza.

— Na okręcie *Mentor* przybyłym z Malty do Marsylii, jeden z majtków zapadł na cholerę i wkrótce umarł. Ta wiadomość sprawiła wielką trwogę w Marsylii i skłoniła tameczne władze morskie do przedsięwzięcia środków zaradczych.

Anglia.

Londyn, 28 *listopada*.

Zawczoraj odbywała się kilko-godzinna rada gabinetowa w prywatnem mieszkaniu Lorda Lansdowne.

— Posiedzenia wczorajsze obu Izb były mało zajmujące. W Izbie Wyższéj Hr. Shaftesbury odczytał odpowiedź Królowéj na adress Lordów, w Izbie zaś Niższéj ogłoszono wniesienie rozmaitych bilów na następne posiedzenie; między innemi oświadczył Lord John Russel, że w d. 9 m. grudnia wniesie projekt emancypacyi Żydów, pod względem praw cywilnych. Zapowiedzenie to pobudziło dzienniki Torysowskie do żywéj oppozycyi. *Standard* uważa ten wniosek za usiłowanie *pozbawienia ustawy angielskiéj jéj chrześciańskiego charakteru*, i przedewszystkiem wzywa duchowieństwo, do kierowania oppozycyą przeciw niechrześciańskiemu wnioskowi Ministra, który, przy wyborach w Londynie, przywiązał swój los do interessu Żydów, i teraz P. Rotschilda stara się wcisnąć do najwyższego prawodawstwa chrześciańskiego narodu.

— Ostatnią mowę tronową rozesłano natychmiast do wszystkich większych miast Anglii i Francyi za pośrednictwem telegrafów elektrycznych. W godzinę po jéj wysłaniu, a we 3 godziny po jéj odczytaniu w Parlamencie, była już w 60 miastach wydrukowaną i po publicznych miejscach rozrzuconą.

— Dziś otrzymano tu przez gazety Paryzkie wiadomość o zdobyciu Lucerny przez wojska Szwajcarskiego Sejmu. Tymczasem donoszą w *Times*, iż w przeszły Piątek, 26 listopada, Lord Palmerston i Xiążę de Broglie, za zgodą i potwierdzeniem Reprezentantów mocarstw północnych w Londynie i w Paryżu, podpisali protokół, w skutek którego, Sir Stratford Canning opuścił już Anglią, aby przez Paryż udać się do Bernu, żądać tam zawieszenia wszelkich nieprzyjacielskich działań, i poddać pod rozwagę obu walczących stron w tameczném wojnie domowéj, przełożenia wielkich mocarstw Europy, dążące do przywrócenia pokoju. „Jedyna nadzieja osiągnienia tego chwalebnego celu — mówi *Times* — polega na wpływie umiarkowanych obywateli, którzy będą zapewne skorzy do zatamowania klęsk wojny, przez układy oparte na sprawiedliwych warunkach, i do wstrzymania postępu dalszych rewolucyjnych planów.“

— Z Brezylii donoszą, iż Cesarz zamknął Izby 18 b. m. mową, w któréj uwiadomił ich o śmierci syna swego Don-Alfonso i o narodzeniu się córki, Xiężniczki Leopoldyny. Przytém oświadczył, że zostaje w najlepszém porozumieniu z mocarstwami postronnemi, tudzież, że przez wysła-

ственныхъ отношеніяхъ съ сопредѣльными государствами и что, отправя новаго посланника, въ Соединенные-Штаты, онъ возобновилъ прежнюю съ ними пріязнь.

— Бывшій резидентъ Остъ-Индской компаніи при дворѣ *Taujoru* въ Индіи; Г. Арчибальдъ Дугласъ, за принятіе имъ въ подарокъ 3,000 фунт. стерл. отъ двора, при которомъ онъ былъ акредитованъ, приговоренъ квенсъ бенчскимъ судомъ къ возврату полученнаго подарка, уплатѣ значительнаго денежнаго взысканія и къ тюремному заклюленію на одинъ годъ. Въ *Times* одобряютъ этотъ приговоръ.

— По донесенію газеты *Madras Spectator*, слишкомъ 1,800 жителей лакадскихъ островóвъ, часть коихъ принадлежитъ Остъ-Индской компаніи, лишились жизни какъ въ слѣдствіе урагана, посѣтившаго эти острова въ Апрѣлѣ нынѣшняго года, такъ равно голода, происшедшаго отъ опустошенія полей.

— Изъ Ирландіи постоянно сообщаютъ о совершенныхъ тамъ преступленіяхъ; трое управителей имѣній снова умерщвлены.

— Число регулярныхъ войскъ въ Ирландіи простирается до 28,500 чел.; сверхъ того, служащихъ инвалидовъ считается до 21,000 чел.; поэтому общее число войскъ составляетъ 50,000 чел.; кажется однако, что этого числа недостаточно, для прекращенія внутреннихъ безпорядковъ.

30 *Ноября.*

Совѣщаніе парламента. Засѣданіе нижней палаты, 29 *Ноября.* Сегодняшнее засѣданіе отличалось длинною тронною рѣчью министра внутреннихъ дѣлъ, сэръ Дж. Грея, поддерживавшею его билль относительно предупредительныхъ мѣръ противъ преступленій, совершаемыхъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Ирландіи; мѣры эти имѣютъ заключаться въ слѣдующемъ: Ирландскій лордъ-намѣстникъ будетъ уполномоченъ объявлять каждый безпокойный округъ, состоящимъ подъ исключительнымъ закономъ. Законъ сей разрѣшаетъ усиленіе вооруженной полиціи; употребленіе въ такомъ округѣ огнестрѣльнаго оружія воспрещено, съ подверженіемъ виновныхъ заключенію; мѣстнымъ властямъ будетъ предоставлено право производить обыскъ сего оружія у подозрительныхъ лицъ; чтобы имѣть огнестрѣльное оружіе, должно получить оффиціальное дозволеніе; неимѣющіе онаго, должны немедленно выдать оружіе. Билль сей, по причинѣ его умѣренности одобренъ былъ ирландскими членами. Г. Джонъ О'Коннель объявилъ, что онъ предложенію сего билля не будетъ противиться, но тотчасъ составитъ оппозицію, если министерство станетъ медлить на счетъ билля объ опредѣленіи отношеній съ арендаторами. Фергусъ О'Конноръ, сильный приверженецъ Ирландіи, взошель за симъ на каѳедру, и говорилъ въ пользу отверженія сего билля, упрекая его въ жестокости. Гг. Горманнъ и Фаганъ, равномѣрно объявили себя противъ сего билля, лордъ же Іоселинъ находилъ оный слишкомъ слабымъ. Сэръ Р. Пиль одобрялъ билль, и изъявилъ мнѣніе противъ требованія О'Коннеля, чтобы билль касательно отношеній арендаторовъ разсматриваемъ былъ въ тоже время. Г. Воклей, поддерживая требованіе О'Коннеля, предложилъ заключеніе: „что несообразно съ правосудіемъ,—назначать мѣры насильственной строгости для Ирландіи, неопредѣливъ въ то же время улучшенія ея соотношеній.“ Это заключеніе было отвергнуто большинствомъ 224 голосовъ противъ 18, а первоначальное предложеніе министра противъ добавочной статьи О'Коннеля, принято было большинствомъ 233 голосовъ противъ 20.

— Пароходъ Джонъ-Буль прибылъ изъ Гамбурга съ значительною суммою золотомъ для англійскаго банка.

— Въ *Times* снова сообщаютъ о банкрутствахъ, на сумму 150,000 фунт. стерл.

— По оффиціальному отчету за минувшій финансовый годъ, кончившійся 10 Октября, государственные расходы составляли 52,906,109, доходы простирались до 52,579,301 фунт. стерл.; по этому разница составляетъ 326,608 фунт. стерл.

— Ливерпульскій банкъ, пріостановившій на нѣкоторое время свои операціи, начнетъ дѣйствовать съ 1-го Декабря. По исправленнымъ вновь статутамъ этого банка, онъ не можетъ выдавать, безъ поручительства, ссуды болѣе 20,000 фунт. стер., а съ поручительствомъ болѣе 50,000.

nie nowego Posła, odnowił przyjaźne stosunki ze Stanami-Zjednoczonemi.

— Były Prezydent Wschodnio-Indyjskiéj kompanii przy dworze Taujoru w Indyach, P. Archibald Douglas, z powodu przyjęcia jakkolwiek mało tylko znaczącego podarunku, w summie 3,000 f. szt, od dworu, przy którym był zawierzytelniony, skazany został przez sąd *Ławnictwa Królowéj*, za zwrót otrzymanego daru, na znaczną karę pieniężną i na roczne więzienie. *Times* pochwala ten wyrok we wszystkich częściach.

— Podług doniesień dziennika *Madras Spectator*, przeszło 1,800 mieszkańców wysp Lakadywskich, których część należy do kompanii wschodnio indyjskiéj, utraciło życie od orkanu, który w Kwietniu r. b. wyspy te nawiedził, jako też z głodu, zrządzonego przez zniszczenie zbiorów polnych.

— Z Irlandyi donoszą ciągle o popełnianych tam gwałtach; trzech rządzców dóbr zostało znowu zamordowanych.

— Wojsko regularne w Irlandyi wynosi 28,500 głów, weteranów czynnych liczą 21,000: zatém cała siła zbrojna wynosi ogółem 50,000, zdaje się atoli, że nie jest dostateczną do poskromienia wewnętrznych zaburzeń.

Dnia 30 *listopada.*

Obrady Parlamentu. Posiedzenie Izby Niższéj w dniu 29 *listopada.* Posiedzenie to odznaczyło się długą mową tronową Ministra spraw wewnętrznych, Sir G. Grey, popierającą jego bil względem zaradczych środków przeciw zbrodniom, popełnianym w niektórych częściach Irlandyi. Środki te mają być następujące: Lord Namiestnik Irlandyi będzie upoważniony do ogłoszenia każdego niespokojnego powiatu, za postawiony pod prawem wyjątkowem. Prawo to postanawia wzmocnienie zbrojnéj policyi; noszenie broni palnéj w takim powiecie zabronione będzie pod karą więzienia; władzom miejscowym udzielone zostanie prawo poszukiwania téj broni u osób podejrzanych. Na posiadanie broni palnéj, potrzeba mieć urzędowe pozwolenie; nie posiadający takowego, powinni na wezwanie broń swoję złożyć. Bil ten z powodu zachowanéj w nim względności i umiarkowania, pochwalony został przez członków Irlandzkich. P. John O'Connel oświadczył, że wniesieniu tego bilu nie będzie się sprzeciwiał, ale późniéj dopiéro wystąpi z oppozycyą, jeżeli ministerstwo jeszcze dłużéj zwłóczyć będzie bil o uregulowaniu a stosunków z dzierżawcami. Feargus O'Connor, zapaleńszy stronnik Irlandyi, niż sami Irlandczykowie, zabrał następnie głos, i wnosił, aby odmówić pozwolenia na wniesienie tego bilu, zarzucając mu okrucieństwo. PP. Horsmann i Fagan, oświadczyli się również przeciw bilowi, Lord Jocelyn przeciwnie znalazł go nazbyt łagodnym. Sir R. Peel pochwalił bil i był przeciwny żądaniu P. O'Connella, aby bil względem stosunków dzierżawców był jednocześnie roztrząsany. P. Wakley popierając żądanie O'Connella, podał wniosek: „że niezgodném jest ze sprawiedliwością, uchwalać środek zmuszający dla Irlandyi, bez zaproponowania zarazem ulepszenia jéj stosunków.“ Wniosek ten odrzucony został większością głosów 224 przeciw 18, pierwotny zaś wniosek Ministra, przeciw dodatkowi O'Connella, większością głosów 233 przeciw 20 przyjęty.

— Statek parowy *John-Bull* przywiózł z Hamburga znaczną summę w złocie dla banku Angielskiego.

— *Times* donosi znowu o nowych upadłościach, które razem wynoszą 150,000 funt. szt.

— Według urzędowego sprawozdania o ubiegłym roku finansowym, ukończonym w dniu 10 października, wydatki wyniosły 52,906,109 funt. szter., dochód zaś 52,579,301; zatém niedobór wynosi 326,608 funtów szterling.

— Bank Liverpoolski, który zawiesił na czas niejaki swoje działania, rozpocznie je znowu z dniem 1-go grudnia. Według poprawionych obecnie statutów pomienionéj instytucyi, nie wolno bez rękojmi pożyczać więcéj nad 20,000 funt. szter., a za rękojmią, nie więcéj nad 50,000.

— По извѣстіямъ изъ Мексики, генералъ Скоттъ все еще находится въ тамошнихъ окрестностяхъ, а мексиканскій конгресъ, собравшійся въ Кверетаро, снова назначилъ генерала Сантану президентомъ республики.

Швейцарія.

Въ засѣданіи сейма, происходившемъ 27-го Ноября, читано слѣдующее объявленіе прусскаго посланника при Швейцарскомъ Союзѣ, адресованное ко всѣмъ швейцарскимъ кантонамъ: ,,Нижеподписавшійся, королевско-прусскій посланникъ при Швейцарскомъ Союзѣ, получилъ отъ своего двора порученіе объявить бургомистру и совѣту горо a Базеля, а съ тѣмъ вмѣстѣ и правительствамъ всѣхъ прочихъ кантоновъ, слѣдующее. Король, Всемилостивѣйшій Государь нижеподписавшагося, въ качествѣ верховнаго главы Нейенбургскаго Княжества, изволилъ Высочайше утвердить, декретомъ отъ 19-го с. м., принятое этимъ княжествомъ рѣшеніе—наблюдать въ открывшейся междоусобной войнѣ строгій нейтралитетъ. Въ то же время, Его Величество Король, будучи одушевляемъ желаніемъ не только оказать свое царственное покровительство этой части Швейцаріи, но и подать руку помощи всему Союзу, для избавл нія его отъ бѣдствій войны, предложилъ высокимъ союзникамъ своимъ избрать городъ Нейенбургъ соединительною точкою для посредническихъ переговоровъ, въ твердомъ ожиданіи, что правительства всѣхъ кантоновъ и предводители войскъ безусловно станутъ уважать нейтральность Нейенбургскаго Княжества. Объявляя объ этомъ, нижеподписавшійся долженъ присовокупить, что Его Величество Король будетъ почитать всякое оскорбленіе утвержденной имъ нейтральности Нейенбурга нарушеніемъ мира и непріязненнымъ актомъ противъ Его Величества. Нижеподписавшійся пользуется, и проч. Нейенбургъ, 26-го Ноября 1847.

(Подпис.) *фон-Зидовъ.*"

— Сообщеніе этой ноты произвело сильное движеніе между начальствомъ Берна. Засѣданіе сейма 27 числа было самое бурное; полагали даже, что немедленно будетъ рѣшено занять Нешатель войсками. Однако же, нота прусскаго посланника была отослана въ коммиссію, разсматривающую всѣ главныя рѣшенія сейма. Въ то же время было предписано войскамъ придвинуться къ границамъ Нешательскаго Кантона.

— Кантоны Швицъ и Унтервальденъ также подчинились большинству сейма, убѣдившись, что Зондербундъ не можетъ болѣе держаться. Они желали сдаться на капитуляцію, но отъ нихъ потребовали безусловной сдачи, на которую Унтервальденъ уже согласился. Сверхъ того очень важно извѣстіе, будто Муртенскій округъ, состоящій изъ 12-ти до 15-ти тысячъ человѣкъ Портестантовъ, рѣшилъ отложиться отъ Фрейбургскаго Кантона и присоединиться къ Бернскому.

— 29-го, въ слѣдствіе сдачи Кантона Ури на капитуляцію, Сеймъ избралъ, по своему обыкновенію, коммиссаровъ, которые должны отправиться въ этотъ Кантонъ. Капитуляціи Ури, Швица и Унтервальдена почти ничѣмъ не отличаются другъ отъ друга: Кантоны отрекаются отъ отдѣльной лиги, принимаютъ къ себѣ союзныя войска, обязываются содержать ихъ, и проч. Унтервальденъ уже занятъ: часть Швица тоже занята, но, по слухамъ, тамошніе жители еще не отказались отъ борьбы. Теперь, союзнымъ войскамъ остается покорить только Валлисъ. Бригада Эглофа двинулась уже туда 29-го числа. Въ тотъ же день, полковникъ Охзенбейнъ, съ 12,000 чел. и артиллеріею, возвратился въ Бернъ. Вечеромъ, всѣ резервные контингенты должны были отправиться обратно въ свои кантоны. Въ Люцернѣ, 27-го Ноября, происходило второе народное собраніе, причемъ было учреждено временное правительство. Послѣднему поручено заняться изгнаніемъ Іезуитовъ и наказаніемъ тѣхъ, которые призвали ихъ въ кантонъ и были виновниками отдѣльной лиги. Впрочемъ, будетъ объявлена общая амнистія. Чтобъ дать новое образованіе кантону, изберутъ новый большой совѣтъ, который, въ то же время, будетъ и совѣтомъ установительнымъ.

— По извѣстію, сообщаемому въ Базельской Газетѣ, въ Люцернъ прибылъ уже уполномоченный кантона Валлиса, для переговоровъ съ главнокомандующимъ о сдачѣ кантона, чѣмъ и оканчивается междоусобная война въ Швейцаріи.

— Według wiadomości z Mexyku, Jenerał Scott ciągle zajmuje tę stolicę, a kongress Mexykański zebrany w Queretaro ogłosił znowu Prezydentem Rzeczypospolitéj Jenerała Santana.

Szwajcarya.

Na posiedzeniu Sejmu, 27 listopada, odczytano następną odezwę Posła Prusskiego przy Związku Szwajcarskim, adressowaną do wszystkich Kantonów Szwajcaryi: ,,Niżéj podpisany, Krolewsko-Prusski Poseł przy Związku Szwajcarskim, otrzymał od swego dworu polecenie oświadczyć Burmistrzowi i radzie miasta Bazylei, a obok tego i rządom wszystkich innych Kantonów, co następuje. Król, Pan Najmiłościwszy niżéj podpisanego, w stopniu zwierzchnego naczelnika Xięstwa Neuenburgskiego (Kantonu Neufchatel), raczył najwyżéj utwierdzić, dekretem z d. 19 listopada, postanowienie tegoż Xięstwa, względem zachowania w toczącéj się domowéj wojnie ścisłéj neutralności. W tymże czasie, Jego Kr. Mość, ożywiony chęcią nie tylko okazania swojéj Monarszéj opieki téj części Szwajcaryi, ale też i podania pomocnéj ręki całemu Związkowi, dla zachowania go od klęsk wojny, zaproponował wysokim swoim sprzymierzeńcom wybrać miasto Neufchatel za punkt zgromadzenia się, w c lu pośredniczych układów, w mocnéj nadziei, że rządy wszystkich Kantonów i naczelnicy wojsk będą bezwarunkowie szanowali neutralność Xięstwa Neuchatelskiego. Zawiadamiając o tém, niżéj podpisany poczytuje za obowiązek dodać, że Jego Królewska Mość każde naruszenie utwierdzonéj przezeń neutralności, będzie uważał za zgwałcenie pokoju i za nieprzyjacielski krok przeciw Jego Królewskiéj Mości. Niżéj podpisany ma zaszczyt i t. d. Neufchatel, 26 listopada 1847 roku.

(podpisano) *von-Sidow.*"

— Udzielenie téj noty sprawiło silne wrażenie na rządzących w Bernie. Posiedzenie Sejmu, d. 27, było bardzo burzliwe; sądzono nawet, iż zapadnie uchwała, aby zająć natychmiast zbrojną ręką Kanton Neufchatel. Z tém wszystkiem, nota Posła Prusskiego odesłaną została do Komissyi, rozpatrującéj wszystkie ważniejsze postanowienia Sejmu. W tymże czasie rozkazano wojskom ruszyć się ku granicy Kantonu Neufchatel.

— Kantony Szwyc i Unterwalden, poddały się także większości Sejmu, przekonawszy się, że Liga Oddzielna nie może się dłużéj utrzymać. Z razu chciały się umawiać o kapitulacyą, ale gdy od nich żądano poddania się bezwarunkowo, Unterwalden zgodził się na to. Oprócz tego rozchodzi się bardzo ważna wiadomość, jakoby okręg *Murten*, składający się z 12 — 15,000 protestantów, postanowił oddzielić się od Kantonu Fryburgskiego i przyłączyć się do Bernu.

— Dnia 29 listopada, w skutek poddania się Kantonu Uri przez kapitulacyą, Sejm wybrał, podług swego zwyczaju, Kommissarzów, którzy mają udać się do tegoż Kantonu. Kapitulacye Kantonu Uri, Szwyc i Unterwalden, niczém prawie od siebie się nie różnią: Kantony odłączają się od Oddzielnéj Ligi, przyjmują do siebie Związkowe wojska, obowiązują się je utrzymywać i t. d. Unterwalden i część Kantonu Szwyc, już są zajęte; atoli, jak wieść niesie, tameczni mieszkańcy jeszcze są gotowi do walki. Obecnie wojskom Związkowym pozostaje zająć tylko Kanton Wallis. Brygada *Eglofa* udała się już tam d. 29 listopada. Tegoż dnia, Półkownik Ochsenbein, na czele 12,000 ludzi, z artyllerją, wrócił do Bernu. Wieczorem, wszystkie odwodowe kontyngiensy miały udać się na powrót do swoich Kantonów. — W Lucernie, 27 listopada, odbyło się powtórne narodowe zgromadzenie, na którém ustanowiony został rząd tymczasowy. Polecono mu zająć się przedewszystkiem wygnaniem Jezuitów i ukaraniem tych, którzy ich do Kantonu wezwali i stali się przez to przyczyną utworzenia Oddzielnéj Ligi. Z resztą, ma być ogłoszona amnestya ogólna. Aby zaś nadać nową organizacyą Kantonowi, ma być wybrana nowa Wielka Rada, która zarazem zajmie się też ułożeniem nowéj ustawy.

— Podług wiadomości, umieszczonéj w *Gazecie Bazylejskiéj*, pełnomocnik Kantonu Wallis, przybył już do Lucerny, dla układów z Głównodowodzącym, względem poddania się tego Kantonu, przez co domowa wojna w Szwajcaryi może być uważana za całkiem już ukończoną.

(2)

Испанія.

Мадритъ, 20 *Ноября*.

Г. Мона избранъ значительнымъ большинствомъ въ президенты конгресса; нынѣ сообщаютъ о выборѣ четырехъ вице-президентовъ, павшемъ на членовъ принадлежащихъ къ партіи ультра-умѣренныхъ. Третьяго дня подано президенту прошеніе, объ истребованіи отъ правительства отчетовъ по упракленію Г. Саламанки. Разсмотрѣніе сего дѣла президентъ отложилъ до присутствіи въ палатѣ всѣхъ министровъ. Упрекаютъ также и Г. Мона въ непредставленіи отчетовъ въ 20-ти милліонахъ піастровъ, употребленныхъ во время управленія его министерствомъ финансовъ, частію на экспедицію генерала Флореса, частію по политическимъ дѣламъ. Прогрессисты востаютъ на Королеву Христину за недоставленіе отчетовъ по управленію имуществомъ своихъ дочерей. Послѣ Фердинанда VII осталось наслѣдство въ 152,838,930 реаловъ, изъ которыхъ вдовствующей Королевѣ приходится 26,996,148, а двумъ дочерямъ ея по 56,282,460. Куда же дѣвались остальные 13,277,860 реаловъ—не извѣстно. Королева Христина, забравъ опись имуществу покойнаго своего супруга, не хочетъ возвратить оной. Не извѣстно также, есть-ли 32,000,000 реаловъ, приданое герцогини Монпансье, подарокъ Королевы Изабеллы, или наслѣдственное ея имущество.

— Вниманіе здѣшней публики обращено теперь на два происшествія: на смерть графа Брессона и несостоятельность банка извѣстнаго подъ названіемъ *Banco de la Union*. Смерть графа Брессона, имѣвшаго такое вліяніе на бракосочетаніе Королевы и инфантины, по отличнымъ его дарованіямъ, возбуждаетъ общее и искреннее сожалѣніе всѣхъ партій, хотя не многіе согласны были съ его политическими видами; одинъ изъ журналовъ партіи прогрессистовъ самъ осрамилъ себя, издавъ свой нумеръ, въ которомъ напечатано было извѣстіе о смерти Брессона, украшенный красною каймою. Несостоятельность банка есть обстоятельство еще болѣе важное; банкъ этотъ, состоявшій подъ покровительствомъ Англіи, имѣлъ основный капиталъ въ 60,000,000 реаловъ, раздѣленный на 15,000 акцій. Двое директоровъ онаго Гг. Самсонъ (племянникъ Лондонскаго банкира г-на Смита) и Баньеръ, пользовались неограниченною властію, выдавали ссуды, кому хотѣли и не давали отчета. Съ самаго начала текущаго года акціи банка стали упадать въ цѣнѣ; несмотря на то, г-нъ Самсонъ жилъ роскошно и тратилъ большія суммы на скачки, обѣды и увеселенія. Между тѣмъ старшій бухгалтеръ, на прошедшей недѣлѣ объявилъ ему, что въ банкѣ имѣется только 20,000 реаловъ въ наличности. Г. Самсонъ приказалъ тотчасъ арестовать своего товарища. Начальство намѣревалось арестовать его самого, но этому воспротивился англійскій посланникъ, поручившійся за него. Въ слѣдствіе упадка банка, многія лица лишились всего имущества.

— Третьяго дня, по случаю тезоименитства Королевы былъ большой выходъ, а вечеромъ балъ при дворѣ, на который Королева, по причинѣ нездоровья, прибыла поздно, однако присутствовала до 5 часовъ утра; а супругъ ея, не принимавшій участія въ танцахъ, оставался только до двухъ часовъ.

— Генералъ Конча, отказавшись отъ должности генералъ-капитана Катадоніи, прибылъ чрезъ Валенцію въ Мадритъ.

Португалія.

Лиссабонъ, 21 *Ноября*.

По причинѣ болѣзни Королевы, министерскій кризисъ продолжался по 14-го с. м. Въ промежуткѣ сего времени старались образовать новое министерство, въ которомъ приглашали занять первое мѣсто г-на Магельгаэса; но всѣ его старанія къ составленію министерства остались тщетны. Поэтому положили оставить управленіе дѣлами за прежними министрами, смѣнивъ только губернаторовъ провинцій; но эти полумѣры не только не удовлетворили ни одной партіи, но даже ожесточили ихъ другъ противъ друга.

Hiszpania.

Madryt, 20 *listopada*.

P. Mon, znakomitą większością obrany został Prezesem Kongressu; wybór cztérech Wice-Prezesów padł także na cztérech członków, należących do stronnictwa ultra-moderadów. Zawczoraj, podano Prezesowi petycyą, aby zawezwał rząd do złożenia aktów z administracyi P. Salamanca. Prezes odłożył rozprawy nad tym przedmiotem, do obecności w Izbie wszystkich Ministrów. Zarzucają także Panu Mon, że kiedy był Ministrem skarbu, nie zdał sprawy z 20 milionów piastrów, które po części na wyprawę Jenerała Flores, po części zaś na cele polityczne użyte były. Progressiści zarzucają Królowéj Krystynie, że nie zdała liczby z zarządu majątku swych córek. Ferdynand VII-my zostawił prywatnego majątku 152,838,930 realów; z tych przypadło na Królowę wdowę 26 996,148, zaś na obie córki po 56,282,460. Co się stało z pozostałemi 13,277,860 realów nie jest wiadomo. Królowa Krystyna zabrała xięgi, obejmujące inwentarz zmarłego jéj małżonka, i tych złożyć nie chce. Nie wiadomo także, czy posag który Infantka Xiężna Montpensier, małżonkowi swojemu wniosła, wynoszący 32,000,000 realów, pochodzi z daru Królowéj Izabelli, lub z jéj ojcowizny.

— Dwa wypadki zajmują baczność tutejszéj publiczności: śmierć Hr. Bresson i upadłość banku zwanego *Ba co de la Union*. Hr. Bresson, który tak znakomicie wpływał na małżeństwo Królowéj i Infantki, jest szczérze żałowany, od wszystkich stronnictw, dla swoich wysokich talentów, lubo mało kto podziela jego widoki polityczne, a jeden z dzienników progressistowskich, sam się zniewažył, ozdabiając obwódkami czerwonemi swój numer, w którym o śmierci byłego Posła w Madrycie donosi. Upadłość banku Unii jest jeszcze ważniejszém zdarzeniem. Bank ten, założony pod protekcyą Anglii, miał kapitału zakładowego 60,000,000 realów, podzielonego na 15,000 akcyi. Dwaj jego dyrektorowie PP. Samson (siostrzeniec bankiera Londyńskiego P. Smith) i Bagneres, mieli nieograniczoną władzę, wypożyczali pieniądze, komu się im podobało i nie zdawali rachunków. Od początku bieżącego roku akcye banku Unii zaczęły nagle spadać, mimo tego P. Samson żył wystawnie i trwonił wielkie summy na wyścigi konne, obiady i tancerki. Tymczasem buchhalter Jeneralny doniósł mu w zeszłym tygodniu, że bank posiada tylko 200,000 realów. P. Samson kazał natychmiast aresztować i strzedz ściśle swego kolegę. Władze zamierzyły podobnież jego samego uwięzić, ale oparł się temu Poseł Angielski i dał osobiste za niego zaręczenie. Przez tę upadłość wiele rodzin utraciło całe swoje mienie.

— Onegdaj, jako w rocznicę imienin Królowéj, były wielkie pokoje, a wieczorem bal u dworu. Królowa była nieco słabą, przybyła poźno, jednak zabawiała się tańcem do godziny 5 éj Jéj małżonek, który wcale nie tańczył, bawił do godziny 2-éj.

— Jenerał Concha złożył dowództwo Katalonii i przez Walencyą przybył do Madrytu.

Portugalia.

Lizbona, 21 *listopada*.

Przesilenie ministeryalne trwało z powodu słabości Królowéj do 14-go b. m. W tym przeciągu czasu starano się utworzyć nowy gabinet, powołano nawet na piérwszego Ministra P. Magelhaes, ale wszystkie usiłowania tegoż w utworzeniu gabinetu okazały się płonnemi. Postanowiono zatém zostawić przy sterze rządu dawnych Ministrów, a zmienić Gubernatorów prowincyj; lecz te półśrodki nie podobały się żadnemu stronnictwu i więcéj je przeciw sobie zająątrzyły.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 9-го Декабря 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.